

Sygn. akt IV Pa 3/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Agnieszka Pasikowska (spr.)

Sędziowie: Katarzyna Antoniak

Jerzy Zalasieński

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2021 r. w Siedlcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. B.

przeciwko Zakładowi (...) w S.

o odszkodowanie

na skutek apelacji Zakładu (...) w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 listopada 2020r. sygn. akt IV P 234/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od Zakładu (...) w S. na rzecz K. B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w drugiej instancji z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia wyroku Zakładowi (...) w S. do dnia zapłaty.

K. A. A. P.J. Z.

Sygn. IV Pa 3/21

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Siedlcach po rozpoznaniu sprawy z powództwa K. B. przeciwko Zakładowi (...) w S. o odszkodowanie, wyrokiem z dnia 25 listopada 2020 r.

I. zasądził od pozwanego Zakładu (...) w S. na rzecz powoda K. B. 21.423 złote z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 24 października 2019 roku do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę,

II. zasądził od pozwanego Zakładu (...) w S. na rzecz powoda K. B. 180 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazał pobranie od Zakładu (...) w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Siedlcach 26,74 złotych tytułem kosztów sądowych;

IV. wyrokowi w punkcie pierwszym nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 7.141 złotych.

Sąd Rejonowy w toku rozprawy ustalił, że K. B. od 15 kwietnia 2013 roku był pracownikiem Zakładu (...) w S., od 14 października 2013 roku zatrudnionym na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierownika zakładu. Do obowiązków powoda ponoszącego odpowiedzialność za całokształt działalności (...) należało kierowanie zakładem, w tym pracami związanymi z rekultywacją składowiska odpadów komunalnych w miejscowości D. Ł.. W dniu 25 września 2019 r. pozwany wypowiedział powodowi umowy o pracę formułując w tym wypowiedzeniu szereg zarzutów dotyczących naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych oraz utratę zaufania powodującą brak możliwości dalszej współpracy (wypowiedzenie k.13).

Sąd I instancji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, tj. po przeprowadzeniu dowodów z dokumentów oraz dowodów osobowych w postaci zeznań świadków oraz przesłuchania powoda, dokonał weryfikacji trybu dokonania przez pracodawcę wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony na dwóch płaszczyznach, tj. formalnej i merytorycznej. W zakresie badania wymogów formalnych nie doszukał się uchybień. Natomiast w zakresie merytorycznej zasadności wypowiedzenia według treści art. 45 § 1 k.p., a więc w zakresie konkretności i prawdziwości przyczyny wypowiedzenia, Sąd Rejonowy stwierdził, że wskazane przez pozwanego przyczyny wypowiedzenia w dniu 25 września 2019 r. powodowi umowy o pracę w wielu miejscach okazały się nazbyt ogólne, a przez to wymykające się wszechstronnej kontroli, jako rzeczywiste i obiektywne. W konsekwencji skutkowało to uznaniem przez ten Sąd wypowiedzenia powodowi umowy o pracę za wadliwe i zasądzeniem na rzecz powoda odszkodowania na podstawie art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 471 k.p. Sąd Rejonowy w uzasadnieniu powyższego wyroku wskazał ustalone fakty, przedstawił ocenę zebranych w sprawie dowodów oraz rozważania prawne dotyczące roszczenia powoda w kontekście ustalonych faktów (uzasadnienie k. 226-231).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego co miało wpływ na wynik postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez:

1) błędne uznanie za wiarygodny dowód z notatki z przeprowadzonej analizy i badania drogą telefoniczną z 25 września 2019 r. i wyprowadzenie z tego dowodu wniosków z niego niewynikających tj. wskazujących na fakt kontynuowania przez powoda czynności w zakresie rekultywacji składowiska przeczący zarzutowi niewykonania polecenia Wójta Gminy S. z 26 sierpnia 2019 r. dotyczącego kontynuowania rekultywacji gminnego wysypiska odpadów w sytuacji, gdy ta notatka - datowana na dzień wypowiedzenia - nie wskazuje na wykonanie polecenia przed otrzymaniem wypowiedzenia, a dowód z przesłuchania Wójta Gminy S. J. D. wskazuje, że notatka ta została sporządzona dopiero 25 września 2019 r. i przekazana wójtowi już po przygotowaniu wypowiedzenia umowy o pracę, a przez miesiąc od polecenia powód nie podjął żadnych czynności w celu jego wykonania, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych co do faktu niewykonania polecenia Wójta,

2) dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów wbrew doświadczeniu życiowemu oraz wbrew regułom logicznego myślenia polegające na uznaniu, że zwożenie ziemi na składowisko stanowiło wykonanie polecenia wójta z 26 sierpnia 2019 r. dotyczące kontynuowania prac rekultywacyjnych, podczas gdy to nie powód decydował o nawożeniu ziemi, które stanowiło jedynie uboczny efekt wykonywanych w gminie prac inwestycyjnych i było wykonywane od przeszło 3 lat jak zeznawał sam powód i świadkowie: A. B., W. J., J. O., a ponadto pkt 1 decyzji Marszałka Województwa (...) z dnia 5 czerwca 2019 r. - zmieniającej od 1.07.2019 r. do 31.12.2019 r. harmonogram prac rekultywacyjnych - przewidywał obsiew skarp i wierzchowiny składowiska mieszanka trawa i roślin, co nie zostało do dnia wypowiedzenia nawet rozpoczęte i co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych co do faktu niewykonania polecenia Wójta,

3) dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów wbrew doświadczeniu życiowemu oraz wbrew regułom logicznego myślenia polegające na uznaniu, że powód mógł zmienić jako kierownik zakładu godziny swojej pracy, wykonywać

pracę niezgodnie z Regulaminem organizacyjnym (...) z 1 lutego 2016 r. i że wójt akceptował taki stan rzeczy a powód zmienił ostatecznie tenże Regulamin dostosowując go do faktycznych godzin swojej pracy, podczas gdy samowolna zmiana godzin pracy stanowi naruszenie obowiązków pracowniczych tym większe, że dokonał jej kierownik, który powinien być wzorem dla pozostałych pracowników w przestrzeganiu przepisów prawa w tym wewnętrznych, zmienił godziny pracy bez zgody zwierzchnika służbowego, którego uprawnienia w stosunku do kierownika komunalnego zakładu budżetowego zgodnie z § 4 ust. 2 statutu (...) wykonuje Wójt Gminy S. i mając jako kierownik możliwość zmiany regulaminu nie uczynił tego lekceważąc przepisy wewnętrzne i swoje obowiązki, a ponadto to poprzedni wójt akceptował dowolne godziny pracy a Wójt J. D. nie akceptował łamania regulaminu, co wynika z jego przesłuchania, zeznań samej strony pozwanej, zeznań świadka I. W., z której inicjatywy nastąpiła zmiana regulaminu, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych co do faktu zmiany godzin pracy powoda i wykonywania pracy niezgodnie z regulaminem organizacyjnym,

4) poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i poprzez dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów wbrew doświadczeniu życiowemu oraz wbrew regułom logicznego myślenia polegający na uznaniu, że pozwany nie udowodnił żadnych okoliczności, które przemawiałyby za utratą zaufania do powoda, a w szczególności na uznaniu, że to powód odpowiada za podpisanie z datą wsteczną dokumentu w postaci protokołu przekazania inwestycji dotyczącej rekultywacji gminnego wysypiska odpadów, ma prawo ufać swojemu pracownikowi, że dokumenty księgowe przygotowuje zgodnie z właściwymi przepisami i z prawdą, podczas gdy z przesłuchania powoda oraz zeznań świadków J. D. i A. D. wynika, że to powód złożył swój podpis pod dokumentem z datą wsteczną, a sam sąd uznał czynność przedłożenia do podpisu za czynność techniczną, to powód jako kierownik odpowiada za funkcjonowanie zakładu, a doświadczenie życiowe i obowiązujące normy społeczne i społeczne przeświadczenie nakazuje kierownikowi wyższą staranność, niż zwykłemu pracownikowi, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, co do faktu zasadności utraty zaufania do powoda.

5) brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i poprzez dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów wbrew doświadczeniu życiowemu oraz wbrew regułom logicznego myślenia polegający na uznaniu, że pozwany nie udowodnił żadnych okoliczności, które przemawiałyby za utratą zaufania do powoda, a w szczególności na uznaniu, że przyczyna wypowiedzenia w postaci utraty zaufania z powodu niemożności porozumienia się i współpracy z powodem i odmienna wizja prowadzenia (...) oraz kwestionowanie uzgodnień i decyzji wójta nie dają się zidentyfikować, podczas gdy z zeznań świadków M. S. i A. D. wynika, że powód kwestionował i komentował polecenia wójta a współpraca układała się źle, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, co do faktu zasadności utraty zaufania do powoda.

6) brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie oceny wiarygodności i mocy dowodów wbrew doświadczeniu życiowemu oraz wbrew regułom logicznego myślenia polegający na uznaniu, że przyczyny wypowiedzenia powodowi umowy o pracę w wielu miejscach okazały - się nazbyt ogólne i lakoniczne a przez to wymykające się wszechstronnej kontroli jako rzeczywiste i obiektywne, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, że całe wypowiedzenie było nieuzasadnione, podczas gdy uzasadnienie wypowiedzenia połączone było ze wskazaniem konkretnych, obiektywnych i prawdziwych okoliczności,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 30 § 4 k.p., art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 47¹ k.p. poprzez błędne ich zastosowanie na skutek uznania, że przyczyny wypowiedzenia były lakoniczne, ogólne, a przez to całe wypowiedzenie było niezasadne i powodowi przysługuje odszkodowanie w sytuacji, gdy zawarte w wypowiedzeniu okoliczności były prawdziwe, konkretne i obiektywne, wobec czego uzasadniały rozwiązanie umowy o pracę z powodem za wypowiedzeniem.

Wobec powyższych zarzutów pozwany wnosil o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów proces za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy akceptuje i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sąd Rejonowy oraz jego wnioski w zakresie oceny prawnej roszczenia powoda, w związku z czym nie zachodzi potrzeba ich ponownego przytaczania.

Na wstępie należy się odnieść do zarzutów naruszenia przepisu prawa procesowego, bo tylko prawidłowa ocena dowodów i trafne ustalenia faktyczne dają podstawę do właściwego zastosowania przepisów prawa materialnego.

Zdaniem Sądu Okręgowego wszystkie zarzuty naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. są chybione. Sąd I instancji dokonał bowiem oceny dowodów w sposób prawidłowy, zgodny z wymogami wymienionego przepisu tj. wszechstronnie oraz z zastosowaniem zasad logiki i życiowego doświadczenia.

Sąd drugiej instancji w całości podziela argumentację Sądu pierwszej instancji przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w którym odniósł się szczegółowo do każdej przyczyny wskazanej przez pozwanego w wypowiedzeniu powodowi umowy o pracę, tak w zakresie naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, jaki i utraty zaufania powodującej brak możliwości dalszej współpracy. Sąd podziela pogląd, że te przyczyny nie były konkretne i prawdziwe, a dalsze ich precyzowanie w toku rozprawy w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym, nie może doprowadzić do oczekiwanego przez apelującego rezultatu. Trafnie Sąd Rejonowy analizując przyczyny wypowiedzenia stwierdził, że ani Wójt Gminy S. J. D. przesłuchany w charakterze świadka, ani pozostali świadkowie nie wskazali konkretnego zachowania powoda, które było przyczyną rozwiązania z powodem umowy o pracę. W tej sytuacji Sąd Rejonowy trafnie stwierdził, że przyczyny wypowiedzenia sformułowane przez pracodawcę w piśmie z dnia 25 września 2019 r. nie były jasne, precyzyjne i zrozumiałe dla powoda, wobec czego jego roszczenie podlegało uwzględnieniu w całości.

W odniesieniu do zarzutu dotyczącego niewykonania przez powoda polecenia Wójta Gminy S. z dnia 26 sierpnia 2019 r. należy podkreślić, że pozwany nie wykazał ani w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę z dnia 25 września 2019 r., ani w toku procesu, co konkretnie było przedmiotem tego polecenia. Z materiału dowodowego sprawy wynika zaś, że okresie miesiąca pomiędzy wymienionymi datami wywóz ziemi na wysypisko był kontynuowany i nadzorowany przez powoda. W sierpniu 2019 r. powód zajmował się sprawami rekultywacji składowiska. Z zeznań świadka M. S. wynika, że na początku sierpnia 2019 r. powód zwrócił się do niego o pomoc w ocenie ofert na rekultywację odpadów i w późniejszym czasie wykonywał jakieś czynności, o czym jednak już nie informował świadka. W dniu 25 września powód dokonał drogą telefoniczną analizy i badania rynku na potrzeby wyłonienia podmiotu, który wykonałby wyrównania warstwy gleby nawiezionej na składowisko. Z samego faktu dokonania tej analizy rynku w dniu 25 września 2019 r. (powód twierdzi, że przed doręczeniem mu wypowiedzenia) nie można wnioskować, że powód nie wykonał polecenia wójta z dnia 26 sierpnia 2019 r. w przedmiocie rekultywacji składowiska, tym bardziej, że treść tego polecenia nie została skonkretyzowana. Dowody i argumenty przedłożone przez powoda i świadków wskazują, że powód sukcesywnie, w miarę możliwości finansowych oraz organizacyjnych Zakładu (...) w S. wykonywał rekultywację gminnego wysypiska odpadów komunalnych w D. Ł.. Sąd Rejonowy trafnie stwierdził, niezakończenie rekultywacji składowiska odpadów w pierwotnym terminie wynikało z wielu przyczyn niezależnych od powoda, w tym finansowych, i nie ma podstaw do czynienia powodowi zarzutów dotyczących niezachowania terminu zakończenia tej inwestycji. Sąd Okręgowy podziela wniosek, że niewskazanie konkretnych uchybień powoda w okresie od 26 sierpnia 2019 r. do 25 września 2019 r. świadczy o niezasadności stanowiska pozwanego w zakresie prawdziwości tej przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę.

Nie są uzasadnione zarzuty pozwanego dotyczące zmiany przez powoda godzin jego pracy w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 11 sierpnia 2019 r. i wykonywania przez niego pracy niezgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Zakładu (...) w S. z dnia 01 lutego 2016 r. w godzinach 7:00 - 15:00 zamiast w godzinach 9:00 - 17:00 w poniedziałki i 8:00 - 16:00 od wtorku do piątku stanowiło naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. Trafnie Sąd Rejonowy stwierdził, że powód będąc zatrudnionym na stanowisku kierowniczym miał prawo samodzielnie ustalić treść regulaminu organizacyjnego, w tym również w zakresie godzin swojej pracy. Dla oceny zasadności tej podstawy

wypowiedzenia umowy o pracę istotne znaczenie ma przyczyna takiego stanu rzeczy. Jak ustalił Sąd Rejonowy, zmiana godzin pracy powoda wynikała z konieczności dostosowania jego czasu pracy do czasu pracy podległych mu pracowników terenowych, którzy rozpoczynali pracę w terenie o godz. 7:00 i którym powód na początku dnia wydawał polecenia wykonania zadań w danym dniu. W takiej sytuacji trudno dopatrywać się naruszenia przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych, nie mówiąc już o dawaniu złego przykładu podległym pracownikom. Taka organizacja pracy powoda nie tylko nie kolidowała z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, ale wręcz służyła prawidłowemu wykonywaniu zadań polegających na kierowaniu pracą podległych mu pracowników. Dlatego dostosowanie faktycznych godzin pracy powoda do potrzeb kierowanego (...) w S. nie stanowi naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, mimo że treść regulaminu organizacyjnego została dostosowana dopiero zarządzeniem nr 5/19 z 12 sierpnia 2019 roku.

Chybione są zarzuty pozwanego dotyczące utraty zaufania wobec powoda. Utrata zaufania pracodawcy do pracownika może stanowić przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę, jeżeli znajduje ona oparcie w przesłankach natury obiektywnej oraz racjonalnej i nie jest wynikiem arbitralnych ocen lub subiektywnych uprzedzeń pracodawcy (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 1997 r., I PKN 385/97, OSNP 1998/18/538). Takie obiektywne przyczyny utraty zaufania pozwanego do powoda nie zostały w sprawie wykazane. Pozwany wskazał, że taką przyczyną było przedłożenie do podpisania Wójtowi Gminy S. w dniu 19 września 2019 r. protokołu przekazania przez Zakład (...) w S. na rzecz Gminy S. inwestycji dotyczącej rekultywacji gminnego wysypiska odpadów komunalnych w D. Ł. datowanego na 30 sierpnia 2019 r.. Należy jednak zauważyć, że dokument ten został sporządzony nie przez powoda, lecz przez innego pracownika pozwanego - A. D. w porozumieniu ze skarbnikiem gminy A. C. podczas pobytu powoda na urlopie wypoczynkowym. Dokument ten następnie, po złożeniu podpisu przez powoda w pierwszym dniu po jego powrocie z urlopu, został przedstawiony Wójtowi Gminy S. J. D. przez główną księgową (...) A. D.. W tej sytuacji nie potwierdził się zarzucany powodowi zarzut „przedłożenia” dokumentu wójtowi do podpisu, bo tego przedłożenia dokonał nie powód, lecz inny pracownik (...). Należy przy tym zauważyć, że w wypowiedzeniu umowy o pracę nie zarzucono powodowi poświadczenia nieprawdy, lecz przedłożenie dokumentu, czego powód nie zrobił. Nadto, to główna księgową (...) A. D. opatrzyła dokument datą 30 sierpnia 2019 r. na wniosek skarbnika gminy A. C., co wynikało z ich ustaleń i potrzeby przekazania inwestycji przez (...) Gminy S. z końcem miesiąca sierpnia.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że również podnoszona przez pracodawcę utrata zaufania do powoda na skutek niemożności porozumienia się i współpracy z powodem jako kierownikiem Zakładu (...), wynikającej z odmiennej wizji prowadzenia zakładu pracy, a przejawiającej się w niewykonywaniu obowiązków pracowniczych i kierowniczych oraz nierealizowaniu zadań przewidzianych statutem, czy też wielokrotnym kwestionowaniu wzajemnych uzgodnień i decyzji Wójta Gminy S., nie stanowi podstawy do skutecznego rozwiązania umowy o pracę. Zarzut ten został sformułowany w wypowiedzeniu w sposób tak ogólny, że powód nie wiedział o niewykonywaniu jakich obowiązków pracowniczych i kierowniczych oraz niezrealizowaniu jakich zadań przewidzianych statutem chodzi i kiedy sytuacje te miały mieć miejsce. Równie niekonkretny był zarzut, że powód wielokrotnie kwestionował wzajemne uzgodnienia i decyzje Wójta Gminy S.. W tej sytuacji trafnie Sąd Rejonowy stwierdził, że nie było wystarczających podstaw do uznawania tego rodzaju zarzutów za jasne, zrozumiałe dla powoda oraz, że zarzuty te były prawdziwe i uzasadniały utratę zaufania pozwanego do powoda uniemożliwiającą ich dalszą współpracę. Nadto Sąd I instancji słusznie zauważył, że decyzje powoda będącego kierownikiem (...) i ponoszącego odpowiedzialność za jego funkcjonowanie, były decydujące dla sposobu realizacji zadań tego zakładu i nie musiały mieć kontrasygnaty wójta gminy.

Podsumowując, zdaniem Sądu Okręgowego, apelacja pozwanego w istocie stanowi jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji, która nie może doprowadzić do oczekiwanego rezultatu w postaci zmiany zaskarżonego wyroku.

W konsekwencji dokonania prawidłowych ustaleń Sąd I instancji dokonał trafnej oceny prawnej roszczenia powoda, które zasadnie uwzględnił w całości z powodu nieuzasadnionego wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas

nieokreślony. Zarzuty naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 30 § 4 k.p., art. 45 § 1 k.p.c. w zw. za art. 47¹ k.p. są chybione.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za II instancję Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. w zw. z art. § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Z powyższych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.